

ПОЛІТИКА КОМУНІКАЦІЙ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

ОКЛАНДЕР Т.О.

Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса, Україна

Незважаючи на специфічність освітньої галузі, вищим навчальним закладам потрібно боротися за споживача (абітурієнта) так само, як і будь-якому суб'єкту господарювання. Відштовхуючись від трьох класичних маркетингових дій: сегментування ринку; позиціювання товару; визначення цільових сегментів впливу освітній установі доцільно сформулювати унікальну торговельну пропозицію та комплекс маркетингових комунікацій виходячи з аналізу конкурентів.

Комплекс маркетингових комунікацій освітньої установи включає чотири напрямки маркетингової діяльності: рекламу в засобах масової інформації; сейлз-промоушн; паблік рилейшнз; директ-маркетинг.

У плануванні маркетингової комунікативної діяльності вищий навчальний заклад має опиратися на висновки щорічних маркетингових досліджень, які можуть проводитися у наступних напрямках:

- дослідження аудиторії потенційних абітурієнтів вищого навчального закладу;
- вивчення конкурентного освітнього середовища регіону;
- дослідження послуг вищого навчального закладу;
- дослідження послуг конкурентів;
- дослідження комунікативних кампаній конкурентів;
- визначення цільової аудиторії (потреб, мотивів тощо);
- визначення ефективності комунікативних кампаній вищого навчального закладу;

Традиційним, але не домінуючим каналом поширення інформації на ринку освіти, а також передумовою зворотного зв'язку з ним є реклама. Будучи складовою комплексу маркетингових комунікацій, реклама виконує на ринку три функції: економічну, інформаційну й комунікаційну.

При розробці комунікаційної стратегії першорядне значення має виявлення цільової аудиторії. Всі подальші дії — похідні від даної, оскільки вибір форми й змісту звертання, також як і засобу його поширення залежить від споживача даного звертання. Наприклад, пропозиції вузу з організації спільних освітніх проектів зі школою не можуть служити предметом традиційної реклами, оскільки контингент шкільних викладачів і адміністрації характеризує стійкий консерватизм і неприйняття реклами в явній формі. Для подібного контингенту більш ефективним буде директ-

маркетинг. Індивідуальне виділення окремих перспективних сегментів покупців із загальної маси здійснюється створенням персоналізованої бази даних, що є необхідною умовою здійснення директ-маркетингу.

Найважливішою складовою у комплексі маркетингових комунікацій для вищого навчального закладу є зв'язки із громадськістю (PR). Посиленню ролі PR сприяє необхідність розширення освітнього простору навчального закладу, його інтеграції в єдиний європейський освітній простір. Якщо не вибудовувати цілеспрямовано власний імідж, він буде формуватися спонтанно й не завжди таким, яким хотіли б його бачити.

Завдання PR-діяльності освітньої установи:

- структуризація комунікативного простору освітньої установи;
- формування й підтримка позитивного іміджу;
- публіситі (створення популярності) освітньої установи;
- взаємодія з державними установами (популярність, лобіювання);
- взаємозв'язок з партнерами (пошук форм співробітництва);
- обмін інформацією; реалізація спільних освітніх програм);
- взаємодія з конкурентами (підтримка формальних і неформальних відносин, обмін інформацією, співробітництво);
- взаємодія з бізнесом (практика, працевлаштування, створення корпоративних освітніх програм);
- фандрайзинг (збір засобів на освітні цілі);
- створення нових громадських організацій у сфері освіти; участь в існуючих організаціях (обмін думками; пошук партнерів і однодумців);
- робота з персоналом (командність, корпоративний дух, розуміння й підтримка політики керівництва).

Слід зазначити, що частково PR-зусилля використовують у будь якій освітній установі. Проте вони повинні здійснюватися на стратегічній основі й відповідати завданням маркетингу. Тому необхідністю стає планова діяльність з розробки й реалізації PR-програм в освітніх установах. У процесі проведення програм повинен використовуватися весь інструментарій PR, прийнятий для системи освіти.

Отже, технологія розробки комунікаційних програм стосовно до освітньої установи складається з чотирьох етапів: R — research — дослідження; A — action — розробка плану дій; C — communications — реалізація плану; E — evaluation — оцінка результатів.